

Suport tècnic a l'elaboració de les Bases d'un Pla d'Accessibilitat, que faciliti un *“Pacte Ciutadà per a l'Accessibilitat universal de Santa Coloma de Gramenet”*

*Com avançar cap a una Santa
Coloma més accessible?*

Proposta de col·laboració
v. 200318

Índex

01. Introducció i objectius <i>El dret a l'accessibilitat</i>	3
2017 Any d'impuls a l'accessibilitat	3
Compromís de les institucions	3
Santa Coloma de Gramenet, primera ciutat adherida a la Declaració	3
02. Context legal <i>Llei 13/2014 de Plans d'Accessibilitat</i>	4
03. Proposta <i>Multidisciplinar, experta i adaptativa</i>	5
Procés i calendari: Fases de treball	7
Condicions de la col·laboració	10
Equip del projecte	11
Referències de l'equip proposat	12

01. Introducció i objectius

El dret a l'accessibilitat

2017 Any d'impuls a l'accessibilitat

La Federació Francesc Layret COCEMFE Barcelona va impulsar la **"Declaració de Barcelona: L'accessibilitat universal, una contribució al bé comú"**, un manifest per conscienciar la societat i impulsar la plena accessibilitat de productes, béns, entorns i serveis com a requisit imprescindible perquè les persones amb discapacitat puguin exercir els seus drets en igualtat de condicions que la resta de la ciutadania.

Marc legal

La Llei General dels Drets de les Persones amb Discapacitat i la seva Inclusió Social de l'Estat va fixar el 4 de desembre de 2017 com a data límit de la moratòria per aconseguir que tots els productes, béns, entorns, i serveis siguin accessibles, d'acord amb els criteris de no discriminació i accessibilitat universal.

Llei catalana 13/2014, de 30 d'octubre d'Accessibilitat, que té per objecte establir les condicions necessàries perquè els espais d'ús públic, els edificis, els mitjans de transport, els productes, els serveis i els processos de comunicació garanteixin l'autonomia, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació de les persones amb discapacitat o amb altres dificultats d'interacció amb l'entorn.

Compromís de les institucions

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) va ser la primera institució que es va adherir a la Declaració de Barcelona en aprovar una resolució en la qual va assumir el repte de l'accessibilitat universal i va fer seu l'esperit de la Declaració de Barcelona.

Primer efecte:

Creació d'un **Grup Motor d'Impuls de Polítiques d'Accessibilitat** als Municipis Metropolitans format per vuit municipis amb vocació de ser un fòrum permanent per a l'impuls de l'estratègia de l'AMB en matèria d'accessibilitat universal.

Santa Coloma de Gramenet, primera ciutat adherida a la Declaració

Santa Coloma de Gramenet té un paper destacat, ja que el **20 de març de 2017** va ser el primer municipi que es va sumar a la Declaració de Barcelona en aprovar al Ple Municipal una declaració institucional de suport al manifest de COCEMFE Barcelona.

En coherència amb el seu compromís i la seva trajectòria, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet ha decidit elaborar un Pla d'Accessibilitat Participatiu en aplicació de la Llei 13/2014 referent als Plans d'Accessibilitat.

02. Context legal

Llei 13/2014 de Plans d'Accessibilitat

La Llei 13/2014 de Plans d'Accessibilitat contempla les següents **dimensions de l'accessibilitat** a tenir en compte:

- ❖ Accessibilitat al Territori
- ❖ Accessibilitat a l'Edificació
- ❖ Accessibilitat als Mitjans de Transport
- ❖ Accessibilitat als Productes i serveis públics
- ❖ Accessibilitat a la Comunicació
- ❖ Promoció i formació en l'àmbit de l'accessibilitat

Altres àmbits d'interès que poden ser completats segons cada municipi:

- Noves Tecnologies: accessibilitat a la informació
- Participació Ciutadana
- Cultura, esport, oci
- Turisme
- Igualtat d'oportunitats per a dones amb discapacitat

Per altra banda, els **continguts** que la Llei considera que ha d'abordar el Pla són els següents

- **Diagnosi** de les condicions existents al municipi
- Actuacions necessàries per a fer accessibles els **àmbits que són de la seva competència** pel que fa a territori, edificis, mitjans de transport, productes i els serveis públics i comunicació amb les administracions
- Criteris de **prioritat** per tal d'impulsar les actuacions
- Informació sobre el **procés participatiu** d'elaboració del Pla
- **Mesures de control**, de seguiment, de manteniment i d'actualització del Pla
- **Termini màxim** per a la revisió del Pla

03. Proposta

Multidisciplinar, experta i adaptativa

Per tal de posar en marxa el projecte, l'Ajuntament ha sol·licitat un suport tècnic amb l'objectiu d'ajudar l'equip municipal a:

- **Tenir cura de l'ecosistema social.** Aconseguir el màxim consens possible amb els diferents actors i tècnics de diferents àmbits implicats, per facilitar la seva implantació posterior i ajudar a dinamitzar l'ecosistema de sostenibilitat social de Santa Coloma de Gramenet.
- **Disposar de les Bases del Pla d'Accessibilitat dins de l'any 2018,** que assenyali els temes clau a anar millorant de forma escalable en funció dels recursos disponibles en els propers anys, i **faciliti la consecució posterior d'un "Pacte Ciutadà per l'Accessibilitat de Santa Coloma de Gramenet".**
- **Definició d'algunes accions factibles a curt termini,** que permetin avançar en les millores desitjades de l'accessibilitat del municipi en les diferents dimensions del tema.

Es presenta una **proposta de col·laboració** plantejant **varies fases**, i que **dóna peu a realitzar una participació àmplia**:

- una fase (etapes 1 a 3) de **planificació, exploració i extracció de conclusions.**
- una fase (etapes 4 a 5) de **diagnosi i de recollida d'idees i propostes i de priorització.**
- una fase (etapa 6) de **redacció del document de bases del Pla d'Accessibilitat**

Aquesta proposta és prèvia a l'elaboració del Pla d'Accessibilitat tècnic pròpiament dit. Concretament, en aquesta fase de treball obtindrem la descripció de les diferents solucions i accions prioritzades a través del procés participatiu i de l'anàlisi dels serveis municipals implicats, sense arribar al nivell d'un document tècnic i pressupostat. El document final serà un punt de partida per a la realització del Pla d'Accessibilitat basat en la planificació i quantificació pressupostària en els diferents àmbits i serveis municipals, del conjunt de mesures i accions proposades que finalment s'hauran de revertir en el PAM corresponent.

Trets distintius d'aquesta proposta

Equip de treball multidisciplinar

L'equip del projecte està integrat per un conjunt de professionals especialitzats en àmbits de coneixement diversos que poden aportar una major riquesa en l'elaboració de les Bases del Pla d'Accessibilitat. En aquest sentit, l'equip té experiència en l'àmbit de la planificació estratègica, la participació, l'accessibilitat universal i la innovació.

Coneixement de l'àmbit de l'accessibilitat des de l'experiència de les persones amb discapacitat

Aquest projecte comptarà amb la implicació activa de l'Observatori de la Discapacitat Física (l'ODF), plataforma que aporta coneixement i realitza projectes en l'àmbit de l'accessibilitat. L'ODF està integrat i liderat per entitats del col·lectiu de persones amb discapacitat.

Adaptabilitat a la realitat de Santa Coloma de Gramenet

Tot i conèixer els requeriments normatius que han d'incloure els nous Plans, s'aposta per realitzar un document de bases del Pla que sigui factible, adaptat a la situació i dimensió de Santa Coloma i que prioritzi accions que puguin donar fruit en un termini breu de temps, a més de detectar temes clau a seguir millorant en el futur.

Procés i calendari: Fases de treball

1. Reunió inicial de planificació, consulta de documentació, i preparació de la comunicació, amb l'equip municipal que dirigeix el projecte

Aquesta reunió servirà per concretar el pla de treball del projecte i perfilar les qüestions clau, i en particular:

- Elaborar la llista de persones a entrevistar
- Començar a pensar en la llista d'actors implicats/a implicar en temes d'accessibilitat ("ecosistema"), tractant d'ampliar la llista habitual de membres dels diferents consells i taules de participació ciutadana.
- Recollir la documentació disponible sobre temes d'accessibilitat a Santa Coloma (Projectes realitzats, accions previstes al PAM, iniciatives en curs, oportunitats de finançament, plànols, ...), i detectar plans d'accessibilitat d'altres municipis que siguin interessants per Santa Coloma*
**Per exemple, l'IMPD de Barcelona planteja els diferents tipus de serveis: generals (GU, OAC, centres,...), socials, culturals, sanitaris, educatius, transport, habitatge, comercials i turístics, esportius, espais públics)*
- Comentar els elements clau de la comunicació d'acompanyament al projecte d'elaboració del Pla.
- Fer un calendari detallat.

Es podria realitzar una segona part de la reunió, oberta a més gestors i tècnics municipals que es veuran implicats en el projecte per tal de tenir cura de la comunicació interna.

2. Entrevistes/visites a responsables municipals de temes d'accessibilitat i a algunes persones/entitats referents de la ciutat dels diferents components de l'accessibilitat universal, amb els següents aspectes indicatius a tractar:

- Situació actual i avanços aconseguits, projectes en curs.
- Temes clau a millorar i Actors a implicar.
- Idees pel procés d'elaboració i comunicació del Pla.

I es consultaran documents disponibles i webs de la ciutat i d'altres ajuntaments, en particular respecte a l'accessibilitat de la informació. S'elaborarà un resum de síntesi de les principals informacions i idees recollides.

3. Reunió de resum de l'anàlisi, i extracció de conclusions

Es tracta d'elaborar un document de les principals idees detectades en entrevistes i visites, documentació i benchmarking, i de treure conclusions a contrastar en reunió amb els principals responsables.

4. Aprofundiment amb implicats dels temes clau detectats

Es tracta de fer una reunió de treball per a que els responsables municipals de cada àmbit temàtic facin una primera reflexió sobre les aportacions de la participació, per tal de

conèixer bé els continguts i començar a pensar en possibles vies de millora. Si és necessari, és demanarà a cada responsable que complementi una fitxa senzilla per cada tema clau. Aquesta fitxa tindrà un ús intern per tal de conèixer bé els temes i poder preparar la següent etapa.

5. Aprofundiment i valoració de les accions proposades, amb responsables municipals

Es tracta de fer una reunió per a que els responsables municipals de cada tema facin una certa avaluació/priorització de les propostes de millora, a nivell de factibilitat i d'impacte. Si és necessari, es demanarà a cada responsable que complementi una fitxa senzilla per les diferents propostes. Aquesta fitxa tindrà un ús intern per tal de proposar incloure/descartar les propostes i per poder preparar la següent sessió. En particular, es pretén detectar "Accions factibles a curt termini", i "Accions més a llarg termini" que necessitaran estudis detallats i pressupostos importants.

6. Redacció de la proposta de BASES DEL PLA D'ACCESSIBILITAT en forma de "Pacte Ciutadà per l'accessibilitat de Santa Coloma de Gramenet"

Es tracta de recopilar el conjunt de la informació i idees aportades durant el procés d'elaboració de les bases del Pla, per disposar d'un document integrat com a "Bases del Pla d'Accessibilitat", que pugui ser presentat posteriorment a les instàncies de presa de decisió de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i utilitzat per la consecució d'un Pacte Ciutadà.

Nota sobre el marc del procés de treball proposat i els canals de participació i el Pacte Ciutadà:

Aquesta proposta preveu la elaboració participativa mitjançant sessions ciutadanes del document de Bases del Pla d'Accessibilitat. No contempla la realització d'una consulta ciutadana massiva. Si l'Ajuntament decideix completar el canal de participació basat en sessions (què es el que plantejem) amb altres canals de participació (com enquesta on-line més enquesta presencial amb enquestadors), haurà de preveure els recursos addicionals necessaris. Si fos així, els resultats de l'enquesta s'integrarien en el procés de treball proposat.

De la mateixa manera, entenem que el procés de treball proposat ajuda a preparar el terreny per un Pacte Ciutadà per l'Accessibilitat, però no contempla el suport directe a la negociació i consecució formal del Pacte.

Veure esquema pàgina següent:

